Pam fod coed yn bwysig?

Cyfnod allweddol/Grŵp oed	**CA2/3**
Hyd y gweithgaredd	**15 - 30 munud**
Lleoliad	**Y tu mewn neu'r tu allan**

Cyd-destun

Mae'r gweithgaredd yma'n tanlinellu pwysigrwydd rheoli ein hadnoddau naturiol mewn modd cynaliadwy, gan ganolbwyntio ar goed a choedwigoedd, a'r buddion y maent yn eu cynnig.

Amcan Cyfoeth Naturiol Cymru yw gweithredu'r rheolaeth gynaliadwy o adnoddau naturiol ym mhob agwedd o'u gwaith. Mae hyn yn golygu gofalu am aer, tir, dŵr, bywyd gwyllt, planhigion, a phridd er mwyn gwella lles Cymru ac er mwyn cynnig dyfodol gwell i bawb.

Cysylltiadau â'r Cwricwlwm

	ADCDF - Amgylchedd naturiol	Daearyddiaeth	ABCh	
CA2	• Mae pobl yn dibynnu ar yr amgylchedd am fwyd, ynni, ac am ddeunyddiau ac adnoddau eraill	• Arsylwi a gofyn cwestiynau am safle, amgylchedd, neu destun daearyddol • Byw yn fy myd: gofalu am amgylcheddau a phwysigrwydd bod yn ddinesydd byd eang	• Gwerthfawrogi natur fel ffynhonnell ysbrydoliaeth	**Sylwer y bydd y gweithgaredd hwn hefyd yn eich helpu i gyflawni agweddau ar y Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd a Chymwyseddau Digidol**
CA3	• Sut mae gweithgareddau dynol yn newid amgylcheddau lleol a rhai byd-eang	• Datblygu barn a deall bod gan bobl ddaliadau ac agweddau gwahanol o ran materion daearyddol	• Defnyddio'u dealltwriaeth i esbonio'r cysylltiadau rhwng achos ac effaith • Deall pynciau amserol lleol a byd eang	

Amcanion

Erbyn diwedd y gweithgaredd dylai'r disgyblion allu:

- cynnig ac egluro rhai rhesymau pam fod coed yn bwysig
- disgrifio pa reswm sydd bwysicaf iddyn nhw
- deall fod coed yn cynnig sawl budd gwahanol i bobl ac i'r amgylchedd

Offer ac adnoddau

- **Cardiau adnoddau - Pam fod coed yn bwysig?**

Cyfarwyddiadau

Gellir addasu a chwblhau'r gweithgaredd mewn sawl ffordd wahanol (gweler 1-3). Mae modd hefyd ei ddefnyddio i gadarnhau'r hyn sydd wedi'i ddysgu'n barod o ran coed, newid hinsawdd, a chynaladwyedd.

Gofynnwch i'r grŵp esbonio pam fod coed yn bwysig, a thrafodwch eu syniadau.

1. Yn annibynnol, neu mewn grwpiau bychain, rhannwch y cardiau adnoddau a gofynnwch i'r disgyblion eu trefnu o ran buddion mwyaf pwysig pam fod coed yn bwysig i'r buddion lleiaf pwysig. Trafodwch y canlyniadau.
2. Gyda grwpiau mwy, rhowch gerdyn i bob disgybl. Gofynnwch i'r disgyblion trefnu eu hunain o'r budd lleiaf pwysig i'r budd mwyaf pwysig, yn eu barn nhw. Cymharwch a thrafodwch y gwahaniaethau a'r hyn sy'n debyg ymysg y grwpiau.
3. Gall y disgyblion weithio mewn parau neu mewn grwpiau bychain i drefnu naw cerdyn adnodd gan ddefnyddio diemwnt. Gofynnwch i bob grŵp osod eu cardiau ar ffurf diemwnt, gyda'r cerdyn pwysicaf ar y brig, dau gerdyn yn yr ail reng, tri cherdyn yn y drydedd reng (pwysigrwydd canolig), dau gerdyn yn y bedwaredd reng, a'r cerdyn lleiaf pwysig ar y gwaelod. Bydd angen iddynt benderfynu ar y drefn yn eu grwpiau, gan symud y cardiau nes y byddent oll yn gytûn.

Trafodaeth ddosbarth

Esboniwch nad oes atebion cywir neu anghywir. Bwriad y gweithgaredd yw hybu trafodaeth, ac i addysgu'r disgyblion am yr holl ffyrdd y mae pobl a'r amgylchedd yn buddio gan goed.

Cwestiynau allweddol

- **Pa fudd sydd bwysicaf yn eich barn chi?**
- **Sut gallwn ni gynyddu niferoedd coed yn lleol?**
- **Sut caiff pren ei ddefnyddio yn yr ysgol?**

Addasu ar gyfer galluoedd/anghenion gwahanol

Llai abl

- Tynnwch rai cardiau o'r set.

Mwy abl

- Ceisiwch ganfod rhagor o fuddion a'u hychwanegu i'r set.
- Cwblhau'r gweithgaredd fel grŵp llawn.

Gweithgaredd dilynol/estynedig

- Crëwch dablau a graffiau i ddangos sut trefnwyd y cardiau, e.e. siart bar dynol: gosodwch y cardiau ar y llawr, a gofyn i'r plant sefyll mewn rhes o flaen eu cardiau dewisol, gan ffurfio 'bariau' y graff.
- Defnyddiwch gelf naturiol i ddarlunio un o'r ffyrdd y mae coed yn bwysig.

Rhowch gynnig ar un o'n gweithgareddau rheoli coedwigoedd eraill:

- Cynllun gweithgaredd - Gwasgaru hadau
- Cynllun gweithgaredd - Cyfrifydd carbon
- Cynllun gweithgaredd - Sut mae coed yn gweithio

Chwilio am ragor o adnoddau dysgu, gwybodaeth, neu ddata?

Cysylltwch ag: **addysg@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk** os gwelwch yn dda, neu ewch i **https://cyfoethnaturiol.cymru/dysgu**

Am fformatau gwahanol; print bras, neu ieithoedd gwahanol, cysylltwch ag:
ymholiadau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk
0300 065 3000

Noddir gan Lywodraeth Cymru
Sponsored by Welsh Government